

Kristiina Gilts-Stenhardti “Kaleidoscope” Fotonäitus Eesti Maja näitusesaalis

Kunstnik on õppinud Tallinnas Kunstiakadeemias ja Stockholmi Konstfackis omandades sääl sisearhitekti elukutse. Selle töö juures hakkas ta ikka enam tundma huvi fotografeerimise vastu. Enda täiendamiseks tegi ta läbi Kultuura ja Bergs School of Communication fotografeerimise kursused. Teda huvitab kõige enam pildistada inimesi – ja kui ta siis suudab leida pildis inimese hinge, on ta eriti rahul.

Kristiinale pole nii tähtis fotografeerimise tehnika ja kalid kaamerad – saavutamaks avanseeritud lahendusi – kui piltide motiiv ja meeleolu. Siis on piisav kasutada mobiiltelefoni kaamerat ja see on tal alati kaasas. Selgus, et näituse kõik pildid ongi tehtud sel viisil.

Kunstnik on oma eksponaadid korraldanud originaalselt: 180 fotot suurusega 15x15 cm on paigutatud ridade kaupa valgele seinale. Kunstnik nimetab

pildikogu “kaleidoskoobiks”, mis ju tähendab, et elemendid moodustavad omavahel mingi sümmeetria. Seda on raske leida – ja polnud ka vaja, sest igat pilti tuleb niikuinii nautida üksikult.

Kunstnik loodab, et iga külastaja leiab pildi, mis puudutab just tema meeli, hinge ja fantaasiat või ta näeb midagi, mis lihtsalt meeldib.

Nagu mäletame, võitis Kristiina kunstivõistluse Estivalil selle aasta märtsis ja äratas sellega õigustatud tähelepanu. Näitusel välja pandud 180 fotot kinnitavad, et siin on tegemist tõelise meistriga. Palju häid pilte oleks kindlasti pääsenud veel rohkem mõjule kui need oleks esitatud suuremas formaadis.

Omalt poolt teeksin vaatajale ettepaneku fotode hulgast ise välja valida neid, millel on omavahel mingi seos: näiteks, inimesed intensiivses tegevuses, koomilised seigad, klassikalised ehitused jne. See võib-olla kergendaks teostesse süvenemist?

Tulge ja tutvuge ise põneva fotonäitusega, mis jääb avatuks 17. aprillini.

IVAR PALJAK

Kristiina Gilts-Stenhardt näituse avamisel.
(Foto: J. T. A. Media)

Valitsus nõustus pikendama muusikateose autoriõigust 70 aastani

Eesti Valitsus kiitis 7. märtsil heaks autoriõiguse seaduse muutmise eelnõu, millega riik pikendab autoriõigust muusikateose esitajale praeguse 50 aasta asemel 70 aastani alates avaldamisest.

Europarlament võttis 27. septembril 2011 vastu direktiivi, mille eesmärk on parandada esitajate sotsiaalset olukorda. Üha rohkem esitajaid alustab oma karjääri väga noorelt, mistõttu ei kaitse praegu direk-

tiiviga kehtestatud 50 aasta pikkune tähtaeg teoste esituse kogu esitaja elu vältel ning esitaja sissetulek elu lõpu poole kahaneb.

Eesmärgi saavutamiseks pikendas europarlament esituste salvestiste ja fonogrammide kaitse tähtaega 20 aasta võrra ehk 70 aastani. Muudatus mõjutab nii põhiesitajaid, kes saavad oma esituse eest autoritasu, kui kõrvalsesitajaid ehk anonüümseid stuudiomuusikuid, kes on oma autoriõigustest loobunud või selle ühekordse tasu eest üle andnud.

Suvi algab – hooaeg lõpeb!

Nagu ka paljudes teistes organisatsioonides, algab Klubi Esteticu hooaeg augustis ja lõpeb juulis. Üle poole hooajast on juba märkamatu mõõda lennanud. Aeg-ajalt on usinad lehelugejad aga kindlasti märganud, et klubi nimi kajastub tihti seoses erinevate üritustega Stockholmis. Jah, mis siis toimunud on ja mis on tulekul?

Kokkuvõtvalt on toimunud viimaste kuude jooksul väga palju. Hooaega alustasime Veskijärvel. Meile tuli külla **Viljandi Seasaare Näitemängu Selts** oma vabaõhuetendusega “**Igavene Rändur**”. Sellele tagasi mõeldes, tuleb suve igatsus peale, sest mis oleks veel parem, kui üks soe ja päiksepaisteline suvepäev pikniku ja hea publiku seltsis. Kes meist ei igatseks seda päeva tagasi?

Sügisel hakul kolisime aga tagasi Eesti Maja keldrisaali, kus süütasime rohkelt hubasust tekitavaid küünlaid ja panime mängima mõnusa eesti muusika. **Pubiõhtuid** jagus nii septembri, kui ka oktoobri kuusse. Ka head tutvused tulid kasuks, sest tänu sellele oli meil avapubis live muusika tuntuks lugudega, küll aga vähemtuntumate esinejatega, kuid sugugi mitte halvematel. Kitarrimäng ja hubane publiõhtu on ju kokku loodud.

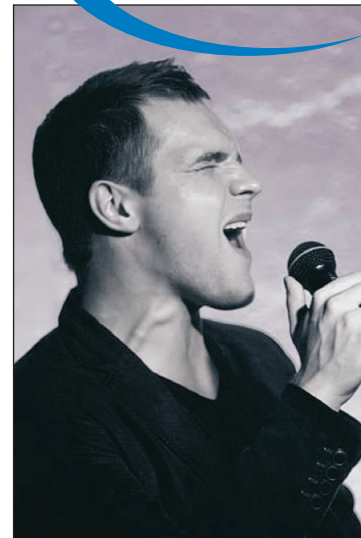
Kindlasti jääb paljudele kauaks südamesse **Ott Leplandi** kontsert, millest mõned kahjuks väljamüüdnud piletite tõttu ilma jäid. Ott hullutas publikut novembri alguses. Oma ilusa häälega ajas kananaha ihule ja seda eriti, kui ta Eurovisiooni finaalis kuuenda koha saavutanud lugu “**Kuula**” laulma hakkas.

Jõulude eel toimus **Jazzi klubi**, kus meil oli külalisesinejaks rootslastest koosnev bänd “**Stuvsta Swing Society**”. Jazzi, piparkoogi- ja glöghõnguga me lõpetasime ühtlasi ka sügishooaja.

Aasta lõpp möödus juhatusel siiski kiirelt ja otsusterohkelt. Kes veel ei tea, siis Klubi Esteticu juhatus võttis vastu otsuse astuda Rootsi Eestlaste Liidu kutsel **REL-i liikmesorganisatsiooniks**. Astusime liikmeks ja arvame, et tegemist on erinevatel kaalukatel põhjustel hetkel ainuõige otsusega.

Kevadhooaega alustasime traditsioonilise **Kleidi & kiki-lipsu peoga**, mis on igal aastal oma piduliku riietuse ja õhtuse kavaga alati palju inimesi kohale meelitanud.

Veebruarisse jäid meil **Eesti Vabariigi 95. sünnipäeva** raames Eesti teemalised üritused. Estivali ajal, millest Peeter Umblika ka kokkuvõtlikult kirjutas, toimusid meil kolmel järjestikusel õhtul **Salakõrtsid**. Kokku tuli palju toredaid inimesi, esinejaid ja koorilauljaid. Avaõhtul oli meil lausa kaks esinejat. Eestlannade grupp Luxemburgist ehk “**Meloodi-**

Ott Leplandi kontsert novembris 2012. (Foto: Tarvo Silivask)

lised tordid”, kes laulsid oma ilusates sinistes kleidikestes ja neile järgnes juba eelmisel aastal kuulsust võitnud väliseestlaste coverbänd “**Dr. Meyer**”, kes sel aastal andsid veelgi võimsama kontserdi. Lisaks näitasime veebruaris ka kahte “**Eesti Laulu 2013**” poolfinaali ja märtsi alguses saate finaali.

Ilusa lauluhäälega Birgit Öigemeelele, kes sel aastal Eestit Malmös toimival Eurovisioonil esindab, saame kaasa elada juba mais. 18. mail toimub Esteticu korraldusel suur **Eurovisiooni-õhtu**, kus näitame finaali otseülekannet ja kus loodame ka Birgitit laulmas kuulda.

Enne Eurovisiooni on meil plaanis üks veel suurejoonelisem kontsert. Nimelt toimub 19. aprillil kaua tagaigatsetud **Tanel Padari ja Tarvo Valmi kontsert**. Sel korral ta kahjuks terve bändiga ehk The Sun-ga koos esinema ei tule, nagu ta seda 2009 aasta oktoobris tegi. Kuna juba tookord oli nende kontsert väljamüüdnud, siis tuleks ka seekord pilet endale varakult valmis varuda, et omale koht kindlustada.

Vähem tähtsamad ei ole olnud ka meie filmiklubid. Õhtud, mil vaatame Eestiga seotud filme ja millele järgneb alati ka järelpubi. Paaril korral on meil käinud külalisi ka kaugemalt. Esimesed kaks filmi “**Nipernaadi**” (1983/2007) ja “**Tulivesi**” (1994) näitasime all keldrisaalis. Kolm filmi, mil oleme kutsunud filmiõhtutele külalisi filmi tutvustama ja neist lähemalt rääkima, on toimunud Eesti Maja teisel korrusel. Enne filmi vaatamist on olnud avatud ka restoran “**Ester**” ja kõik soovijad on saanud õhtusööki süüa.

Novembris käis meil külas kirjanik ja filmimees **Mart Kivastik** oma filmiga “**Üks mu sõber**”. Enne filmi tutvustas Mart oma uut raamatut “**Vietnami retsept**” ja peale filmi rääkis ta all pubis, kuidas film valmis ja põhjendas väga huvitavalt ka oma stseenivalikuid. Minul on raamat loetud ja film vaadatud, mõlemat võin nüüd ka teistele soovitada.

Jaanuaris külastas meid **Helga Merits** Hollandist, tänu kellele on valminud kurb dokumentaalfilm “**Klassikaaslased 1943. aastast – unustatud mälestused**”. Viimati aga näitame dokumentaalfilmi “**Regilaul – laulud õhust**”, mida kommenteerisid pärimusmuusikud **Jaak Johanson ja Jalmar Vabarna**. Üritus langes kokku emakeelepäevaga Stockholmis. Filmiohtule järgnes järgmisel päeval **pärimusmuusikaõhtu**, kus esinesid **Curly Strings (Jalmar Vabarna, Villu Talsi, Eeva Talsi, Taavet Niller)** ja **Jaak Johanson & Krista Citra Joonas**. Õhtu täis laulu, pillimängu ja tantsu.

Sel tegevusaastal on meil olnud juhatuses taaskord väikesed muudatused. Mõned juhatuseliikmed lahkusid eelmise tegevusaasta lõpus ja kuna loodus tühja kohta ei salli, siis leiti nende asemele sama usinad ja tublid liikmed, kes moodustavadki meie uue juhatus ja laiendatud juhatus. Tahaks siiski mainida, et uuest energiast ei ütle me iialgi ära ja võtame heameelega oma meeskonda vastu uusi tahtejõulisi korraldajaid, kes saaksid ja tahaksid ürituste läbiviimisel kaasa aidata. Kui sa seda praegu loed ja tead, et just sina sooviksid kaasa lüüa ürituste korraldamisel, siis anna meile sellest julgesti teada!

Kõik meie üritused on täiesti omanäolised – erinevate külaliste, erinevate esinejatega, erinevate mälestustega. Miks mitte hakata liikmeks ja toetada Klubi Esteticu tegevust, kus me kõik omast vabast ajast ja tahtest oleme? Kui on piisavalt liikmeid, saame ka edaspidi eesti elu Stockholmis elusana hoida. Tähtis on, et meil on olemas päris oma kohtumispaik, kuhu tulla ja kus rääkida eesti keelt ning kus saab naerda naljade üle, mida vaid eestlased mõistavad. On olnud hea meel saada tagasi inimestelt, kes ei oska eesti keelt, aga juured on ühenduses Eestimaaga. Inimestelt, kes soovivad suhelda Eesti teemadel, saada rohkem teada eesti kultuurist ja miks mitte, õppida sel viisil ära meie armas emakeel.

Liikmed saavad enamusele meie üritustele tasuta või soodushinnaga, kuid meie arvates on liikmeksõlemise juures tähtsaim see, et liikmeks astudes toetatakse meie tegevust ja näidatakse sellega oma poolehoidu, et Klubi Estetic saaks oma tegevust jätkata. Liikmeks olemine mõjutab väga palju ka uut tegevusaastat.

Täname kogu südamest meie toetajaid ja koostööpartnereid: Eesti Kultuuri Koondist, Eesti Päevalehte Rootsis, Rootsi Eestlaste Liitu, Restorani Ester, AB Eesti Maja, TallinkSiljat ja Eesti Kogudust Uppsalas. Samuti suured tänud kõigile toredatele inimestele, kes meie üritustel käivad ja sellega meie tegevust toetavad – me hindame seda väga!

Üritusterohket kevadet ja ilusat suveootust kõigile!

KATRIN SAAR
Klubi Estetic esimees